

VOORONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN DIVERSE DECRETEN BETREFFENDE HET ONDERWIJS IN DE GEMEENSCHAPSINSTELLINGEN DIE TER UITVOERING VAN HET JEUGDDELINQUENTIERECHT ZIJN OPGERICHT

Samenvatting

Dit voorontwerp van decreet wijzigt het decreet van mei 2024 betreffende het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen die ter uitvoering van het jeugddelinquentierecht werden opgericht. Tijdens de vorige legislatuur besliste de Vlaamse Regering dat jongeren in de gemeenschapsinstellingen recht hebben op onderwijs georganiseerd door een school. Deze beslissing resulteerde medio mei 2024 in een decreet en een bijzonder decreet die het formele kader voor het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen uittekenden en vastlegden.

De regelgeving van mei 2024 regelde de organisatie voor het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen, maar bracht op dat moment het onderwijzend personeel van de gemeenschapsinstellingen nog niet onder het toepassingsgebied van de rechtspositieregeling van het onderwijs. Daarnaast werden bij de verdere voorbereiding van deze implementatie, in nauw overleg met het GO!, bijkomende voorstellen tot aanpassing geïdentificeerd die noodzakelijk zijn om de onderwijskwaliteit in de gemeenschapsinstellingen te versterken en het leerrecht van de jongeren nog beter garanderen. Tot slot, moest er ook wat betreft de verwerking van persoonsgegevens en de vrijheidsbeperkende maatregelen in de GI-school nog een aantal zaken decretaal worden geregeld. Het voorliggende voorontwerp beoogt deze openstaande elementen te regelen en zo het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen op een volwaardige en rechtszekere wijze te verankeren. Het zal ingaan vanaf september 2026.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. Algemene toelichting

1. Situering

Er bestaan in Vlaanderen drie gemeenschapsinstellingen waar minderjarige delictplegers verblijven in een gesloten setting met het oog op re-integratie in de maatschappij:

1. De Zande met campussen in Beernem, Ruisselede en Wingene;
2. De Grubbe in Everberg;
3. De Kempen in Mol met campussen De Markt en De Hutten.

In elk van deze instellingen wordt momenteel onderwijs georganiseerd onder de vorm van huisonderwijs. Het (huis)onderwijs wordt gesubsidieerd vanuit de eigen werkingsmiddelen van de gemeenschapsinstelling. Tot op heden wordt het onderwijs er georganiseerd binnen

de kaders van het beleidsdomein Welzijn, Agentschap Opgroeien. Concreet betekent dit dat het (huis)onderwijs wordt gegeven door personeelsleden die als opvoeder/leerkracht zijn aangesteld bij het Agentschap Opgroeien. Een aantal onder hen hebben een diploma als leraar. Zij hebben een statuut van Vlaams ambtenaar (vastbenoemd of contractueel). Deze personeelsleden krijgen weinig tot geen onderwijskundige professionalisering, hebben geen ondersteuning van een pedagogische begeleidingsdienst, hebben geen onderwijskundig kwaliteitskader, enz.

Tijdens de vorige legislatuur besliste de Vlaamse Regering dat jongeren die verblijven in een gemeenschapsinstelling recht hebben op onderwijs georganiseerd door een school. Er werd daarom beslist om het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen onder de bevoegdheid te brengen van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming en op zoek te gaan naar een model waarmee kon tegemoet gekomen worden aan de hierboven geformuleerde noden. Gelet op de specifieke context van de gemeenschapsinstellingen werd er uiteindelijk een sui generis regeling uitgewerkt. Deze sui generis keuze mondde medio mei 2024 uit in een [decreet](#)¹ en een [bijzonder decreet](#)².

De inhoud van het decreet van 17 mei 2024 kan als volgt worden samengevat:

- Er worden drie GI-afdelingen opgericht bij drie bestaande GO!-scholen voor secundair onderwijs. De directeur van de bestaande GO!-school is telkens bevoegd voor het onderwijs voor de leerlingen in de gemeenschapsinstelling;
- Het onderwijstraject voor de jongere in de GI-afdeling kan bestaan uit een aanbod op maat of het volgen van een structuuronderdeel. Er zijn drie manieren waarop jongeren een structuuronderdeel kunnen volgen: via inschrijving in een school voor secundair onderwijs, via inschrijving in de examencommissie, of via een aanbod binnen de GI-afdeling zelf. De GI-afdeling mag dit structuuronderdeel flexibel organiseren op ieder tijdstip van het jaar, afgestemd op de noden van de jongeren, en mag als sluitstuk hierop ook de studiebekrachtiging uitreiken aan de leerling;
- De schoolvakantieregeling wordt gevolgd;
- Er is een omkaderingssysteem op basis van omkaderingsrekeneenheden (ORE);
- De personeelsleden van de gemeenschapsinstellingen die als leraar instaan voor het onderwijs maken de transitie naar onderwijs. Andere profielen die bijvoorbeeld meer leerlingenbegeleiding opnemen, blijven aangesteld binnen het beleidsdomein Welzijn;
- Het werkingsbudget bedraagt 500 euro per bed.

Dit decreet zou in werking treden op 1 september 2025.

Na goedkeuring van het decreet trad de huidige Vlaamse Regering aan. In het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 staan de volgende passages opgenomen die betrekking hebben op het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen:

- pagina 139: *"We garanderen het leerrecht voor alle jongeren, desgevallend via trajecten op maat. We evalueren het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen en bekijken de verdere uitrol van de systematiek. We voorzien tijdelijk onderwijs aan*

¹ Decreet van 17 mei 2024 over het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen die ter uitvoering van het jeugddelinquentierecht zijn opgericht.

² Bijzonder decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs, wat betreft het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen die ter uitvoering van het jeugddelinquentierecht zijn opgericht.

huis (TOAH) voor leerlingen in een veilig verblijf. We voorzien in elke provincie een basis- en een secundaire school voor type 5.”;

- pagina 199-201: *[...] We maken samen met Onderwijs verder werk van het recht op onderwijs in de gemeenschapsinstellingen en het Vlaams detentiecentrum. [...]”.*

De minister van Onderwijs en Vorming heeft dit als volgt geëxpliciteerd op pagina 49 van de Beleidsnota Onderwijs en Vorming 2024-2029:

*“Strategische doelstelling 7: Blijven inzetten op zorg, inclusie en maatwerk
Operationele doelstelling 28: Stappen zetten naar meer inclusief onderwijs”*

- *“We garanderen het leerrecht voor alle jongeren, desgevallend via trajecten op maat. We evalueren het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen en bekijken de verdere uitrol van de systematiek.”*
- *“We maken verder werk van het recht op onderwijs in de gemeenschapsinstellingen en het Vlaams detentiecentrum. We evalueren hiervoor onder meer het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen en bekijken de verdere uitrol van de systematiek.”*

Uiteindelijk besloot de Vlaamse Regering om de inwerkingtreding van het decreet uit te stellen naar 1 september 2026.³ Dit biedt voldoende tijd om een regeling uit te werken om de personeelsleden van de gemeenschapsinstellingen die instaan voor het onderwijs in deze instellingen (Vlaamse ambtenaren), in te kantelen in de rechtspositieregeling van onderwijs en om nog een aantal wijzigingen door te voeren aan het decretale kader.

2. Probleemstelling

De probleemstelling waarop voorliggend decreet een antwoord wil bieden, is drieledig. Ten eerste maakt het personeel dat momenteel binnen het Agentschap Opgroeien is aangesteld als Vlaamse ambtenaar, de overstap naar de rechtspositieregeling van onderwijs. Dergelijke overheveling van personeel met verschillende statuten is complex, zeker met behoud van hun verworven rechten. Het voorliggend decreet regelt deze overgang.

Ten tweede zijn er bij de voorbereiding van de implementatie van het decreet van 17 mei 2024, in nauw overleg met het GO!, een aantal verbeterpunten geïdentificeerd die bijdragen aan het verhogen van de onderwijskwaliteit binnen in de gemeenschapsinstellingen en een betere garantie van het leerrecht voor deze jongeren. Voorliggend decreet speelt hierop in door volgende aanpassingen door te voeren:

- Voor het organiseren van het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen werd oorspronkelijk gekozen om dit te koppelen aan een bestaande GO!-school. Gezien de specifieke eigenheid van de instellingen wordt nu gekozen om een nieuwe instelling op te richten met een eigen leidinggevende.
- In het decreet van mei 2024 werd bepaald dat het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen de schoolvakantieregeling zou volgen. Omdat jongeren het hele jaar door geplaatst kunnen worden en er vlak voor hun uitstroom vaak een grote onderwijsbehoefte bestaat, wordt nu voorzien dat de schoolvakantieregeling niet gevolgd moet worden zodat ook tijdens vakanties onderwijs kan worden opgestart of voorbereid.

³ Bijzonder decreet van 18 juli 2025 tot wijziging van de inwerkingtreding van het bijzonder decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs, wat betreft het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen die ter uitvoering van het jeugddelinquentierecht zijn opgericht; artikel 86 van het decreet van 18 juli 2025 over de lerenden en de organisatie in het onderwijs.

- Aanvankelijk was enkel de overstap van leerkrachten naar onderwijs voorzien, terwijl ondersteunende profielen bij Opgroeien zouden blijven. Om de werking te versterken wordt nu de volledige equipe, inclusief ondersteunende functies, overgeheveld naar onderwijs.
- Het oorspronkelijke decreet voorzag slechts een beperkte ondersteunende omkadering. Daarom wordt nu bijkomende administratieve en ICT-ondersteuning voorzien om het onderwijs in de instellingen voldoende te ondersteunen.
- Tot slot werd het werkingsbudget aanvankelijk beperkt gehouden. Omdat dit ontoereikend is gebleken om de onderwijswerking kwaliteitsvol te organiseren, wordt een verhoging van de middelen voorzien.

Een aantal van de voorgestelde opgenomen maatregelen zal nog verder uitgewerkt worden door de Vlaamse Regering via een uitvoeringsbesluit. Voorliggend decreet verleent hiervoor de nodige machtigingen.

Ten derde diende zowel de verwerking van persoonsgegevens van leerlingen als het gebruik van vrijheidsbeperkende maatregelen binnen het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen nog decretaal te worden geregeld. Het voorliggend decreet voorziet hiervoor in het vereiste regelgevend kader.

3. Inhoud

3.1 Beleidsmaatregelen en doelstellingen

3.1.1 Personeelsmaterie

Voorliggend decreet bevat overgangsmaatregelen die zullen ingeschreven worden in het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991 opdat de personeelsleden van de gemeenschapsinstellingen op een vlotte manier en met respect voor hun verworven rechten kunnen overgedragen worden. Bij de uitwerking van de overgangsmaatregelen wordt een onderscheid gemaakt tussen de vastbenoemde personeelsleden en de contractuele personeelsleden van de gemeenschapsinstellingen.

Voor de vastbenoemde personeelsleden geldt dat:

- de vaste benoeming wordt overgezet wanneer zij de overstap maken naar de GI-school;
- de diensten gepresteerd in de gemeenschapsinstellingen zullen (mits een aantal uitzonderingen) erkend worden als dienstanciënniteit;
- de geldelijke anciënniteit van de personeelsleden zal worden meegenomen;
- de personeelsleden een passende verloning zullen genieten.

Voor de contractuele personeelsleden geldt dat:

- zij starten met een tijdelijke aanstelling;
- de diensten gepresteerd in de gemeenschapsinstellingen zullen (mits een aantal uitzonderingen) erkend worden als dienstanciënniteit;
- de geldelijke anciënniteit van de personeelsleden zal worden meegenomen;
- de personeelsleden een passende verloning zullen krijgen/genieten;
- zij sneller het recht op tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD) (per 1 september 2026) en een vaste benoeming kunnen verwerven (per 1 januari 2027).

Ambtenaren die reeds een vaste benoeming hebben in het onderwijs, hoeven zich niet te beroepen op deze overgangsmaatregelen maar kunnen een mutatie aanvragen.

We leggen verder ook de gegevensuitwisseling m.b.t. de personeelsleden die de overstap maken decretaal vast.

De Vlaamse Regering kan voor beide groepen een concordantietabel opmaken en indien nodig de overgangsmaatregelen vastleggen die betrekking hebben op de vereiste bekwaamheidsbewijzen en de verloning.

De organieke regeling (ambten, bekwaamheidsbewijzen, prestatieregeling enz.) voor de personeelsleden van de GI-school zal verder geregeld worden bij besluit van de Vlaamse Regering.

Dit decreet bevat daarnaast nog de volgende aanpassingen aan het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991:

- toevoegen van de GI-school aan het toepassingsgebied;
- opnemen van de GI-school in de definitie van "instelling". Gezien het sui-generis statuut van de GI-school moet zij expliciet vermeld worden;
- inschrijven van een definitie voor de GI-school;
- de berekening van de dienstanciënniteit afstemmen op de bezoldiging "in twaalfden";
- inschrijven van het beroepsgeheim voor de personeelsleden van de GI-school;
- invoeren van het beleidsplan voor de vacantverklaring van betrekkingen in het kader van de vaste benoeming in de GI-school. Gezien de specifieke setting en de nood aan specifieke profielen en expertise is het aangewezen om voor de vacantverklaring te werken met een beleidsplan;
- mogelijk maken dat de personeelsleden die reeds een vaste benoeming in het onderwijs hebben, kunnen muteren naar de GI-school;
- inschrijven van een inzetbaarheidsregeling omdat er één GI-school zal komen met zes vestigingsplaatsen en deze vestigingsplaatsen zich verspreid over Vlaanderen situeren.

In de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013 wordt ook de mogelijkheid tot het uitoefenen van een Leerkracht in opleiding-baan (LIO-baan) ingeschreven voor personeelsleden in de GI-school.

3.1.2 Maatregelen m.b.t. de organisatie van het onderwijs

In voorliggend decreet worden verschillende wijzigingen doorgevoerd met betrekking tot de organisatie van het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen:

- Er wordt één zelfstandige school voor de gemeenschapsinstellingen (hierna: de GI-school) opgericht met een eigen directeur van waaruit het onderwijs in de verschillende gemeenschapsinstellingen georganiseerd wordt.
- Er worden meer omkaderingsrekeneenheden ter beschikking gesteld zodat alle personeelsleden die momenteel instaan voor het onderwijs, de transitie naar het departement onderwijs zullen kunnen maken. Ook zal er omkadering voorzien worden voor een administratieve medewerker, een ICT-coördinator en drie adjunct-directeurs.
- De GI-school kan in overleg met de gemeenschapsinstellingen vrij de onderwijstijd organiseren, waarbij er rekening wordt gehouden met de behoeften van de leerling. Dit wil zeggen dat de schoolvakantieregeling niet gevolgd wordt en voor het personeel zal een specifieke vakantieregeling worden uitgewerkt. De

vakantieregeling van het personeel van de GI-school wordt verder uitgewerkt bij besluit van de Vlaamse Regering.

- Het werkingsbudget van de GI-school wordt opgetrokken zodat het vergelijkbaar is met het budget dat een leerling in een tso/bsc-school van het GO! genereert. Dit betekent een verhoging die meer dan een verdubbeling inhoudt ten opzichte van het oorspronkelijk voorziene budget.
- Er wordt een werkingsbudget voorzien voor het CLB dat samenwerkingsafspraken heeft met de GI-school.

3.1.3 Vrijheidsbeperkende maatregelen

In de gemeenschapsinstellingen is er een kader voor het nemen van vrijheidsbeperkende maatregelen van toepassing. Ook in de GI-school kan het personeel in situaties terechtkomen dat ze vrijheidsbeperkende maatregelen moeten nemen. Omdat in de realiteit de GI-school en de gemeenschapsinstelling vaak zullen samenwerken bij vrijheidsbeperkende maatregelen wordt het zo geregeld dat eenzelfde kader van toepassing is en dat er gewerkt wordt in een gemeenschappelijk dossier en dat dit dossier wordt opgenomen in een gezamenlijke dossieromgeving.

3.1.4 Verwerking van persoonsgegevens

Decretale rechtsgrond verwerking van persoonsgegevens

De GI-school zal de persoonsgegevens verwerken van de leerlingen die in de GI-school een onderwijstraject volgen. Deze verwerkingen zijn noodzakelijk om een kwaliteitsvol onderwijstraject en leerlingenbegeleiding aan de leerlingen die in een gemeenschapsinstelling verblijven te kunnen aanbieden en garanderen.

Uitwisseling van gegevens

De GI-school staat in voor de registratie en identificering van leerlingen en het uitwisselen van leerlingengegevens met de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap.

Samenwerking met de gemeenschapsinstelling is noodzakelijk voor de vormgeving van het onderwijstraject van elke jongere en is belangrijk in het kader van de recidivevoorkomende en welzijnsbevorderende opdracht van de gemeenschapsinstellingen. Bijgevolg moet het mogelijk zijn dat beide organisaties persoonsgegevens uitwisselen.

Verder moet de uitwisseling van leerlingengegevens tussen de scholen en de GI-school worden geregeld. Het betreft zowel gegevenswisseling met de voorafgaande school, met de school waar de leerling tijdens het onderwijstraject in de GI-school is ingeschreven en met de school waar de leerling zich, na het beëindigen van het onderwijstraject in de GI-school, inschrijft. Dit is van belang voor het onderwijstraject van de leerling.

Inzage in schoolloopbaangegevens

Verder wordt de inzage van de betrokken personen (ouders, zij die het ouderlijke gezag hebben of de kinderen in rechte en in feite onder bewaring hebben), de vertrouwenspersoon en de leerlingen in de schoolloopbaangegevens van de GI-school geregeld.

3.2 Impactanalyse

JoKER

In de voorgaande rubrieken wordt er ingegaan op de beleidscontext van voorliggend decreet, en de verschillende maatregelen die met het decreet genomen worden. De maatregelen richten zich op alle jongeren die geplaatst worden in een gemeenschapsinstelling. De belangrijkste doelstelling is om voor deze groep jongeren kwaliteitsvol onderwijs te kunnen aanbieden. Dit kan gekaderd worden binnen verschillende kinderrechten uit het Verdrag voor de Rechten van het Kind, zoals het fundamentele recht op onderwijs en dat onderwijs jongeren moet helpen om hun talenten en vaardigheden te ontwikkelen.

Deze JoKER gaat in op de belangrijkste maatregelen uit voorliggend decreet:

1. Oprichting van één GI-school onder leiding van een eigen directeur

In de nuloptie werd er gewerkt met drie aparte GI-afdelingen die elk gekoppeld werden aan één GO!-school voor gewoon of buitengewoon secundair onderwijs zoals momenteel opgenomen in het decreet van 17 mei 2024. De aansturing gebeurt in de nuloptie door de verschillende directeurs van de GO!-scholen waaraan de desbetreffende GI-afdeling is gekoppeld.

In de gekozen optie wordt er één GI-school opgericht onder leiding van één eigen directeur, die verantwoordelijk is voor het onderwijs in de verschillende gemeenschapsinstellingen. Deze aanpak heeft als voordeel dat deze directeur zich volledig zal kunnen focussen op het onderwijs binnen de specifieke context van de gemeenschapsinstellingen. Bovendien maakt de centrale aansturing door één directeur het mogelijk dat er een eengemaakt beleid gevoerd wordt over de verschillende gemeenschapsinstellingen heen. Op die manier biedt de keuze voor één directeur meer garanties op kwaliteitsvol onderwijs in de gemeenschapsinstellingen.

2. Verhoging van de omkadering.

In de nuloptie, zoals voorzien in het oorspronkelijke decreet, was de omkadering enkel toereikend om de lesgevende personeelsleden de transitie naar onderwijs te laten maken. Ondersteunende profielen bleven in dat scenario aangesteld bij het agentschap Opgroeien, hoewel zij feitelijk werkzaam waren voor de GI-afdeling. Bovendien was er geen ruimte voorzien voor administratieve ondersteuning of ICT-coördinatie.

In de gekozen optie wordt de omkadering substantieel verhoogd. Hierdoor kunnen niet alleen alle personeelsleden die momenteel onderwijs aanbieden in de

gemeenschapsinstellingen de overstap maken, maar wordt er ook ruimte gecreëerd voor de aanstelling van een ICT-coördinator en een administratief medewerker.

Dit biedt meerdere voordelen: de transitie van alle personeelsleden voorkomt onduidelijkheden rond werkgeverschap en aansturing, terwijl de bijkomende functies tegemoet komen aan de reële noden van de GI-school. Ook dat het mogelijk wordt om een ICT-coördinator en een administratief medewerker aan te stellen is een voordeel omdat de GI-school noden heeft op dit vlak.

3. De verhoging van het werkingsbudget.

In het oorspronkelijke decreet was een werkingsbudget van 500 euro per bed voorzien.

In het voorliggende decreet wordt dit bedrag meer dan verdubbeld. Deze substantiële verhoging biedt de GI-school veel meer garanties om het onderwijs op een kwaliteitsvolle manier te organiseren. Immers, het onderwijsaanbod binnen de GI-school is sterk afhankelijk van de studiekeuze van de leerlingen en moet dus voldoende flexibel kunnen worden ingericht. Dat vraagt om aangepaste infrastructuur en de nodige middelen om deze flexibel in te zetten.

De Onderwijsinspectie is bevoegd voor het toezicht op de werking van de GI-school en zal hiervoor een referentiekader ontwikkelen. Het toezicht door onderwijsinspectie laat toe om de kwaliteit van het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen te monitoren.

In hoofdstuk 6 van het decreet van 17 mei 2024 is voorzien dat er een participatieorgaan opgericht moet worden, om participatie van de leerlingen in de GI-school mogelijk te maken. Gezien de specifieke context van de GI-school werd ervoor gekozen om een heel flexibel kader te voorzien.

3.3. Inwerkingtreding

De ingangsdatum van dit decreet is 1 september 2026.

Artikel 12 waarin de overgangsmaatregelen voor de contractuele personeelsleden zijn opgenomen, treedt in werking op 1 augustus 2026 omdat deze personeelsleden zich reeds voor 15 augustus 2026 moeten kandidaat stellen om het recht op tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD) te kunnen verwerven.

Het hoofdstuk met de opheffingsbepaling als uitgewerkt in artikel 89 gaat in op 31 augustus 2026. Hiermee worden de wijzigingsbepalingen van het decreet van 17 mei 2024 opgeheven; dit moet in werking treden voor het decreet op 1 september 2026 in werking treedt conform artikel 71 van het decreet van 17 mei 2024.

Daarnaast treden de bepalingen over de vrijheidsbeperkende maatregelen als uitgewerkt in het nieuwe hoofdstuk 8/1 in werking op 7 mei 2027. Dit is drie jaar na de publicatie van het decreet van 29 maart 2024 tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp en binnen het kader van het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht en tot wijziging van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp, in het Belgisch Staatsblad. Dat decreet regelt

namelijk alles van vrijheidsbeperkende maatregelen voor de gemeenschapsinstellingen (en dus ook voor de GI-school) en die bepalingen treden dus in werking vanaf dan.

4. Totstandkomingsprocedure

A. Advies van de Vlaamse Onderwijsraad

B. Advies van Raad van State

5. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

II. Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1.

Behoeft geen toelichting.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs

Artikel 2.

De GI-school wordt toegevoegd aan het toepassingsgebied van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs.

Artikel 3.

In de definitie van "instelling" wordt ook de GI-school opgenomen. Daarnaast wordt er ook een definitie van de GI-school toegevoegd.

Artikel 4.

De personeelsleden van de GI-school zullen betaald en aangesteld worden "in twaalfden", net zoals de bijvoorbeeld de administratief medewerkers. Vandaar dat zij voor de berekening van de dienstanciënniteit aan de opsomming van artikel 4, §1, a), tweede lid moeten toegevoegd worden.

Artikel 5.

De personeelsleden van de GI-school zijn gehouden tot het beroepsgeheim. In de huidige setting van de gemeenschapsinstellingen zijn ook de personeelsleden die het onderwijs verzorgen aan het beroepsgeheim gebonden. Om te vermijden dat het delen van informatie tussen personeelsleden van de GI-school en personeelsleden van de daaraan verbonden gemeenschapsinstelling in de toekomst verhinderd wordt, wordt het beroepsgeheim via dit artikel ingeschreven.

Artikel 6.

Door dit artikel wordt ervoor gezorgd dat in de GI-school de absolute verplichting tot vacantverklaring van alle betrekkingen niet van toepassing is. Jaarlijks wordt beslist welke betrekkingen al dan niet vacant worden verklaard, en dit wordt ter onderhandeling voorgelegd in het bevoegde onderhandelingscomité. Deze beslissing wordt genomen in het kader van een beleidsplan dat voor meerdere jaren wordt opgesteld en eveneens wordt voorgelegd ter onderhandeling in het bevoegde comité.

In een beleidsplan worden strategische en operationele doelen concreet geformuleerd, rekening houdend met de visie van de raad van bestuur en met de opdracht van de GI-school. Indien in het bevoegde lokale onderhandelingscomité geen akkoord wordt bereikt over bepaalde betrekkingen zoals voorgesteld in functie van het beleidsplan, dan moeten die betrekkingen vacant verklaard worden, voor zover het gaat om betrekkingen die gedurende de drie voorafgaande schooljaren ook al vacant waren.

Door dit artikel wordt het mogelijk gemaakt om flexibel in te grijpen wanneer zich bepaalde noden voordoen op vlak van expertise. Op deze manier kan de multidisciplinariteit binnen het GI-team in stand worden gehouden, en wordt vermeden dat personeelsleden een vaste benoeming krijgen in een ambt waarvoor de GI-school eigenlijk nood heeft aan andere vormen van expertise.

Artikel 7.

De ambtenaren uit de gemeenschapsinstellingen die reeds vast benoemd zijn in het onderwijs, kunnen op 1 september 2026 gemuteerd worden naar de GI-school, op voorwaarde dat zij beschikken over een vereist of voldoende geacht bekwaamheidsbewijs voor het ambt waarnaar zij zouden muteren.

Artikel 8.

Via dit artikel wordt een nieuw hoofdstuk ingevoegd waarin de inzetbaarheid van de personeelsleden in de GI-school wordt geregeld.

Artikel 9.

De personeelsleden worden aangesteld in en geaffecteerd aan de GI-school. In dit geval zal de GI-school gevormd worden door zes vestigingsplaatsen. Een personeelslid is in principe steeds inzetbaar binnen de GI-school, met inbegrip van alle vestigingsplaatsen, en dit uiteraard binnen de draagwijdte van de tijdelijke aanstelling of vaste benoeming.

In het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs wordt een afbakening van inzetbaarheid ingeschreven, waarbij bepaald wordt dat de afstand tussen de standplaats van het personeelslid en een andere vestigingsplaats waar inzet eventueel vereist is, niet meer mag bedragen dan 25 km.

In onderling overleg kan wel ingestemd worden met een grotere afstand.

De standplaats van een personeelslid wordt bepaald in overleg tussen het personeelslid en de directeur. Zodra de standplaats is vastgesteld, kan deze slechts gewijzigd worden na een nieuw overleg tussen de betrokken partijen. De inzetbaarheid en standplaats van het personeelslid worden opgenomen in het geschrift dat wordt opgemaakt bij de aanstelling, evenals in de functiebeschrijving, en dit binnen de bestaande regels en procedures zoals vastgelegd in de regelgeving.

Wanneer de GI-school haar organisatie moet herschikken, wordt de standplaats gebruikt om de inzetbaarheid van de betrokken personeelsleden af te toetsen. Indien bij de toekenning van een opdracht de afstand tussen de standplaats en de vestigingsplaats waar de betrekking wordt ingericht meer dan 25 km bedraagt, kan de opdracht geweigerd worden door het personeelslid, behalve wanneer het gaat om een vestigingsplaats waar reeds een opdracht wordt uitgeoefend. Uiteraard kan ook ingestemd worden met een opdracht op een vestigingsplaats die meer dan 25 km van de standplaats ligt.

Indien een vastbenoemd personeelslid bij een reorganisatie van de opdrachten in de GI-school niet inzetbaar is binnen een straal van 25 km van zijn standplaats en een opdracht weigert buiten die begrenzing, wordt het personeelslid ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking, en gelden de verplichtingen inzake re-affectatie en wedertewerkstelling.

Artikel 10.

Een oplijsting van de personeelsleden die overstappen naar de GI-school moet door elke gemeenschapsinstelling worden opgesteld.

In het tweede lid wordt de lijst met gegevens opgenomen.

De gegevens worden door de bevoegde scholengroep(en) gebruikt om:

- Het onderwijs te organiseren

Er moet worden vastgesteld hoeveel personeelsleden zullen overkomen, welke ambten zullen worden bekleed en welke vakken mogen/kunnen worden gegeven door de personeelsleden. Ook moet worden bepaald of de personeelsleden voltijds of deeltijds zullen werken en op welk diplomaniveau zij zullen of kunnen worden aangesteld, aangezien dit invloed heeft op het aantal ORE dat de GI-school moet inzetten.

- De aanstelling van de personeelsleden

De personeelsleden moeten via een aanstellingsbesluit worden aangesteld. Er moet worden nagegaan of aan de decretale aanstellingsvoorwaarden en

financieringsvoorwaarden wordt voldaan, zodat de lonen door de Vlaamse overheid kunnen worden gefinancierd. Hiervoor moet de GI-school over de nodige gegevens beschikken.

- De opdrachtverdeling van de personeelsleden

Op 1 september 2026 moeten leerlingen en personeelsleden een lessenrooster of werkrooster hebben. Daarom moet worden vastgesteld wie welk ambt zal uitoefenen en welke vakken kunnen, mogen of zullen worden onderwezen. Ook moeten rekening gehouden worden met verloven of dienstonderbrekingen van personeelsleden.

- De bezoldiging van de personeelsleden

Vanaf 1 september 2026 zullen de personeelsleden via AGODI worden bezoldigd. De GI-school moet hiervoor gegevens aan AGODI bezorgen. Alle gegevens uit het tweede lid zijn hiervoor noodzakelijk.

Uiterlijk op 1 mei 2026 moet de lijst worden bezorgd aan de bevoegde scholengroep(en) voor het onderwijs in de GI-school. Deze scholengroep(en) worden als verwerkingsverantwoordelijke aangemerkt.

Wijzigingen die na 1 mei 2026 plaatsvinden en invloed hebben op de gegevens uit de lijst, moeten onmiddellijk aan de bevoegde scholengroep(en) worden bezorgd.

De betrokken personeelsleden worden tijdig geïnformeerd door de gemeenschapsinstellingen, en er wordt voorzien in een procedure om administratieve onjuistheden in de lijst recht te zetten. Inzage in de lijst wordt verleend aan de leden van het bevoegde lokale onderhandelingscomité.

Artikel 11.

In dit artikel worden overgangsmaatregelen opgenomen voor de statutaire personeelsleden van de gemeenschapsinstellingen.

Voor personeelsleden die op 31 augustus 2026 als statutair personeelslid in dienst zijn in een gemeenschapsinstelling en op 1 september 2026 worden aangesteld in de GI-school binnen de omkadering (ORE), worden de gepresteerde diensten, met uitzondering van periodes van politiek verlof of politiek mandaat, onbezoldigde ziekteperioden en verlof zonder wedde, beschouwd als dienstanciënniteit zoals vermeld in artikel 4, 21 en 36. Deze diensten worden geacht gepresteerd te zijn in het ambt waarnaar zij, overeenkomstig de concordantietabel die bij besluit van de Vlaamse Regering zal worden vastgelegd, zijn geconcordeerd.

Daarnaast worden de personeelsleden ambtshalve vastbenoemd in het ambt waarnaar zij zijn geconcordeerd, en dit overeenkomstig het volume waarin zij als statutair personeelslid vastbenoemd zijn. Op het ogenblik dat een personeelslid in een ambt van de GI-school vastbenoemd wordt, wordt het personeelslid ambtshalve en zonder opzegging ontslagen uit de gemeenschapsinstelling voor het volume van zijn vaste benoeming in het onderwijs.

De geldelijke anciënniteit die uiterlijk op 31 augustus 2026 is toegekend, wordt meegenomen door de personeelsleden.

De personeelsleden worden bezoldigd volgens de salarisschaal van het ambt en diplomaniveau waarnaar zij zijn geconcordeerd.

Verder worden in dit artikel delegaties opgenomen aan de Vlaamse Regering:

- Een concordantietabel kan worden vastgelegd door de Vlaamse Regering.
- Overgangsmaatregelen met betrekking tot de vereiste bekwaamheidsbewijzen kunnen worden vastgelegd.
- Overgangsmaatregelen met betrekking tot de van toepassing zijnde salarisschalen kunnen worden vastgelegd.

Artikel 12.

In dit artikel worden overgangsmaatregelen opgenomen voor de contractuele personeelsleden van de gemeenschapsinstellingen.

Voor personeelsleden die op 31 augustus 2026 als contractueel personeelslid in dienst zijn in een gemeenschapsinstelling en op 1 september 2026 worden aangesteld in de GI-school binnen de omkadering (ORE), worden de gepresteerde diensten, met uitzondering van periodes van politiek verlof of politiek mandaat, onbezoldigde ziektedagen en verlof zonder wedde, beschouwd als dienstanciënniteit zoals vermeld in artikel 4, 21 en 36. Deze diensten worden geacht gepresteerd te zijn in het ambt waarnaar zij, overeenkomstig de concordantietabel die bij besluit van de Vlaamse Regering zal worden vastgelegd, zijn geconcordeerd.

De personeelsleden worden tijdelijk aangesteld in het ambt waarin zij zullen worden geconcordeerd. Op het ogenblik dat een personeelslid in een ambt van de GI-school tijdelijk wordt aangesteld, wordt het personeelslid ambtshalve en zonder opzegging ontslagen uit de gemeenschapsinstelling voor het volume van zijn tijdelijke aanstelling in het onderwijs.

De geldelijke anciënniteit die uiterlijk op 31 augustus 2026 is toegekend, wordt meegenomen door de personeelsleden.

De personeelsleden worden bezoldigd volgens de salarisschaal van het ambt en diplomaniveau waarnaar zij zijn geconcordeerd.

Daarnaast worden in dit artikel delegaties opgenomen aan de Vlaamse Regering:

- Een concordantietabel kan worden vastgelegd.
- Overgangsmaatregelen met betrekking tot de vereiste bekwaamheidsbewijzen kunnen worden vastgelegd.
- Overgangsmaatregelen met betrekking tot de van toepassing zijnde salarisschalen kunnen worden vastgelegd.

Contractuele personeelsleden die op 1 september 2026 tijdelijk worden aangesteld in een ambt van de GI-school, kunnen onmiddellijk het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur verwerven, op voorwaarde dat 290 dagen dienstanciënniteit zijn opgebouwd en dat zij zich vóór 15 augustus 2026 op correcte wijze hebben kandidaat

gesteld bij de raad van bestuur. Voor het bepalen van de 290 dagen dienstanciënniteit wordt het aantal gepresteerde dagen niet vermenigvuldigd met 1,2.

Om ervoor te zorgen dat deze personeelsleden op 1 januari 2027 vastbenoemd kunnen worden, wordt ingeschreven dat de voorwaarde betreffende de dienstanciënniteit moet worden vastgesteld op 1 september 2026 en niet op 31 augustus 2026, aangezien de inkanteling pas op 1 september 2026 plaatsvindt.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs

Artikel 13 en 14.

Deze artikelen schrappen de bepalingen over huisonderwijs in de gemeenschapsinstellingen in het decreet basisonderwijs.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs

Artikel 15.

In dit artikel worden een aantal aanpassingen gedaan in de definities van het decreet kwaliteit. Concreet worden de GI-school en het referentiekader kwaliteit van het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen toegevoegd.

De GI-school wordt voor de toepassing van het decreet kwaliteit beschouwd als een onderwijsinstelling; de definitie van onderwijsinstelling moet hier niet aan aangepast worden.

Artikel 16.

In dit artikel wordt de GI-school toegevoegd in het toepassingsgebied van het decreet kwaliteit.

Artikel 17 en 19.

In deze artikelen wordt ingevoegd dat de GI-school in het kader van de kwaliteitscontrole de reglementering die van toepassing is op de GI-school moet respecteren en dat ze aan de kwaliteitsverwachtingen tegemoet moet komen die opgenomen zijn in het referentiekader kwaliteit van onderwijs in de gemeenschapsinstellingen. Dat referentiekader wordt ontwikkeld onder coördinatie van de onderwijsinspectie en vervolgens vastgelegd door de Vlaamse Regering.

Artikel 18.

Dit artikel bepaalt dat de personeelsleden die zijn aangesteld in de GI-school ook meegenomen worden voor de berekening van omkadering voor de pedagogische begeleidingsdienst.

Artikel 20.

In dit artikel wordt toegevoegd dat inspecteurs bij de controle op de GI-school gebonden zijn aan de geheimhoudingsplicht voor de geheimen die hen zijn toevertrouwd in de zin van artikel 458 van het strafwetboek.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs

Artikel 21.

Dit artikel regelt dat de artikelen van de Codex Secundair Onderwijs niet van toepassing zijn op de GI-school, tenzij in de artikelen uitdrukkelijk iets is opgenomen over de GI-school. Dit is belangrijk gezien het sui-generis-karakter van de GI-school.

Artikel 22.

In dit artikel wordt de definitie van GI-school toegevoegd in de Codex Secundair Onderwijs en wordt het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen uit de definitie van huisonderwijs geschrapt.

Artikel 23.

In dit artikel wordt opgenomen dat in de thuisschool de bijdrageregeling opgeschort wordt gedurende de periode dat de leerling een onderwijstraject volgt in de GI-school.

Artikel 24, 25 en 28.

Artikel 10 van het decreet van 17 mei 2024 over het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen regelt dat een leerplichtige leerling levensbeschouwelijk onderricht kan krijgen. Immers, aangezien de GI-school wordt ingericht door het gemeenschapsonderwijs, geldt er de Grondwettelijke verplichting om de keuze aan te bieden tussen onderwijs in een van de erkende godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer. Er wordt wel rekening gehouden met de bijzondere omstandigheden van leerlingen geplaatst in de gemeenschapsinstelling. Aangezien hierdoor specifieke verplichtingen worden opgelegd aan de school van het secundair onderwijs die instaat voor het levensbeschouwelijk onderwijs via interactief afstandsonderwijs vereist dit een wijziging van de Codex Secundair Onderwijs.

Het uitgangspunt is een opt-in waarbij de leerling enkel levensbeschouwelijk onderwijs krijgt als de betrokken personen in samenspraak met de leerling daarvoor kiezen. In de eerste plaats zal de thuisschool van de leerling instaan voor het levensbeschouwelijk onderwijs via interactief afstandsonderwijs. Als de thuisschool een vrije school is dan wordt de leerling geacht zijn keuze voor levensbeschouwelijk onderricht gemaakt te hebben bij zijn inschrijving in die vrije school. De leerling en de betrokken personen hebben namelijk de keuze gemaakt voor een school met haar eigen pedagogisch project dat verbonden

is/kan zijn met een eigen levensbeschouwing. Als de thuisschool een officiële school is, dan is de keuze voor het levensbeschouwelijk onderwijs gemaakt bij de inschrijving in de thuisschool of bij wijziging voor het volgend schooljaar.

Als er geen thuisschool meer is en de betrokken personen de leerling niet inschrijven in een erkende school van het secundair onderwijs, dan kan de leerling op vraag van de betrokken personen en mits instemming van de officiële school levensbeschouwing volgen in die officiële school via interactief afstandsonderwijs. De betrokken secundaire school is daarbij niet verplicht om ten minste twee lesuren levensbeschouwing aan te bieden.

De GI-school, de betrokken personen en de school voor het officieel voltijds secundair onderwijs die het levensbeschouwelijk onderwijs via interactief afstandsonderwijs inricht, maken onderling concrete afspraken voor de verdere invulling van het levensbeschouwelijk onderwijs.

Artikel 26, 32 en 33.

In deze artikelen wordt een toevoeging gedaan in de Codex Secundair Onderwijs dat de inschrijving van een leerling ongedaan wordt gemaakt voor leerlingen voor wie de GI-school zelf een structuuronderdeel aanbiedt. Dat gebeurt om duidelijk te maken dat in die situatie de GI-school volledig instaat voor de toelating, de evaluatie en de studiebekrachtiging, en dat een andere school voor secundair onderwijs op dat moment daar geen impact meer op heeft.

Artikel 27.

Dit artikel haalt het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen uit de bepalingen van huisonderwijs.

Artikel 29.

Dit artikel maakt artikel 123/20 uit de Codex Secundair Onderwijs van toepassing op leerlingen die onderwijs volgen in de GI-school; hierdoor kunnen leerlingen uit de GI-school ook stages op een werkplek doen.

Artikel 30 en 34.

In deze artikelen wordt toegevoegd dat een leerling die in de GI-school een structuuronderdeel volgt ook de lessen kan bijwonen in een andere secundaire school van gewoon of buitengewoon onderwijs.

Artikel 31 en 35.

Deze artikelen regelen dat een leerling die in de GI-school een onderwijstraject volgt ook tegelijkertijd een inschrijving in een thuisschool kan hebben. Er wordt ook opgenomen dat als een leerling is ingeschreven in een thuisschool en tegelijkertijd ook leerling is in de GI-school, de klassenraad van de thuisschool haar volle bevoegdheid behoudt en daarover afspraken maakt met de GI-school.

Hoofdstuk 6. Wijziging van de Codex van het Hoger Onderwijs

Artikel 36.

Dit artikel zorgt ervoor dat personeelsleden ook een LIO-baan (leraar in opleiding) kunnen uitoefenen in de GI-school.

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van de codificatie sommige bepalingen van het onderwijs

Artikel 37 en 38.

Met deze artikelen wordt de commissie zorgvuldig bestuur bevoegd gemaakt om toe te zien op het zorgvuldig bestuur in de GI-school.

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van het groeipakketdecreet

Artikel 39.

In dit artikel wordt geregeld dat de leerlingen die een onderwijstraject volgen in de GI-school in aanmerking komen voor de selectieve participatietoeslag secundair onderwijs bij het groeipakket (de zgn. schooltoeslag).

Artikel 40.

Met dit artikel worden de uitzonderingen waarbij geen selectieve participatietoeslag secundair onderwijs wordt toegekend (zoals problematische afwezigheid van de leerling) eveneens van toepassing voor een onderwijstraject in de GI-school.

Artikel 41.

Met dit artikel wordt voorzien dat voor de leerlingen die een onderwijstraject volgen in de GI-school de nodige gegevens worden gemeld aan het Agentschap Opgroeien regie om het recht op en het bedrag van een selectieve participatietoeslag in het secundair onderwijs vast te stellen.

Artikel 42.

Voor de toekenning van de bedragen van de selectieve participatietoeslag secundair onderwijs wordt een leerling in de GI-school beschouwd als een leerling in het voltijds secundair onderwijs. Daarbij maakt het niet uit of die leerling nu een aanbod op maat, een structuuronderdeel van het secundair onderwijs of een opleiding van het volwassenenonderwijs volgt.

Een leerling die in de GI-school een structuuronderdeel volgt dat behoort tot het derde leerjaar van de derde graad van het technisch secundair onderwijs of beroepsonderwijs wordt ook voor de toepassing van het groeipakket beschouwd als een leerling in het derde leerjaar van de derde graad van het technisch secundair onderwijs of beroepsonderwijs. In dat geval zal die leerling dus een iets hogere selectieve participatietoeslag secundair onderwijs krijgen.

Hoofdstuk 9. Wijzigingen van het decreet leerlingenbegeleiding

Artikel 43.

De definitie van de GI-school wordt toegevoegd in het decreet leerlingenbegeleiding. Verder worden de definities van 'leerling' en 'ouders' uitgebreid om ook leerlingen in de GI-school en ouders van leerlingen in de GI-school te behelzen. De GI-school wordt ook toegevoegd in de definitie van school voor de toepassing van het decreet leerlingenbegeleiding. Bij de definities van de begrippen 'uitbreiding van zorg', 'verhoogde zorg' en 'zorgcontinuüm' bijkomend ook verwezen naar de definities van diezelfde begrippen zoals opgenomen in het decreet van 17 mei 2024.

Artikel 44.

Dit artikel stipuleert dat als een leerling een onderwijstraject volgt in de GI-school, het CLB van GI-school bevoegd en verantwoordelijk is voor die leerling. Als de leerling gelijktijdig ingeschreven is in een thuisschool dan blijft het CLB van de GI-school bevoegd en verantwoordelijk voor die leerling tot het einde van het onderwijstraject van die leerling in de GI-school. Er wordt vastgelegd dat het CLB van de GI-school en het CLB van de thuisschool samenwerken voor de leerlingenbegeleiding van die leerling.

Artikel 45 en 46.

Met deze artikel wordt ervoor gezorgd dat de leerlingen uit de GI-school niet worden meegenomen bij de berekening van de omkadering en het werkingsbudget voor de CLB's zoals bepaald in het decreet leerlingenbegeleiding. Voor het CLB dat samenwerkingsafspraken heeft met de GI-school is er immers een afzonderlijk budget voorzien volgens de bepalingen van het decreet op het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen.

Hoofdstuk 10. Wijzigingen van het decreet over het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen

Artikel 47.

Met dit artikel worden een aantal aanpassingen gedaan in de definities:

- de definitie van het Agentschap Justitie en Handhaving wordt toegevoegd;
- de definitie van de algemene verordening gegevensbescherming wordt toegevoegd;
- de definitie van GI-afdeling wordt vervangen door een definitie van de GI-school;
- ook in een aantal andere definities wordt de term GI-afdeling vervangen door de term de GI-school.

Artikel 48.

Conform de wijzigingen die in 2024 werden doorgevoerd aan het bijzonder decreet, komt de bevoegdheid voor de organisatie van het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen toe aan het Gemeenschapsonderwijs. Met voorliggend artikel doen we een wijziging in die zin dat er één zelfstandige GI-school zal opgericht worden die instaat voor het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen, in plaats van drie GI-afdelingen elk verbonden aan een bestaande GO!-school.

Artikel 49.

In dit artikel wordt de term GI-afdeling gewijzigd naar GI-school.

Artikel 50.

In het artikel met de erkenningsvoorwaarden worden een aantal wijzigingen aangebracht.

- De term GI-afdeling wordt op verschillende plaatsen vervangen door GI-school;
- Er worden een aantal aanvullingen gedaan bij de referentiekaders over een structuuronderdeel die de GI-school moet volgen, waarbij onder andere de eindtermen en ontwikkelingsdoelen worden toegevoegd;
- Er wordt aangegeven dat de GI-school een schoolreglement moet hebben, in plaats van het afdelingsreglement voor de GI-afdeling.

Artikel 51 en 52.

In deze artikels wijzigingen we de term GI-afdeling naar GI-school in het opschrift van hoofdstuk 4 en onderafdeling 1 van hoofdstuk 4 in het decreet van 17 mei 2024.

Artikel 53.

In dit artikel wordt de term GI-afdeling gewijzigd naar GI-school.

Verder wordt aangevuld dat als een leerling kiest voor een structuuronderdeel van het secundair volwassenonderwijs, de studiegebieden Nederlands tweede taal richtgraad 1 en 2, en Nederlands tweede taal richtgraad 3 en 4 uitgesloten zijn. Voor die studiegebieden zijn er in het volwassenenonderwijs immers bijkomende voorwaarden, en er is een alternatief aanbod in het secundair onderwijs dat leerlingen kunnen volgen.

Tot slot wordt in dit artikel een aanpassing gedaan in die zin dat de GI-school vrij is om de onderwijstijd te organiseren. Dit impliceert dat de schoolvakanties niet gevolgd moeten worden, en dat ook de organisatie van de schooltijd (op vlak van de dagen waarop lesgegeven wordt en welke uren er les wordt gegeven) vrij wordt gelaten. Dit laat toe om de organisatie aan te passen op de eigenheid van de doelgroep, waarbij er rekening wordt

gehouden met de behoeften van de leerling. Dit wil zeggen dat de schoolvakantieregeling niet gevolgd wordt.

Artikel 54 en 55.

In deze artikelen wordt de term GI-afdeling gewijzigd naar de GI-school.

Artikel 56.

In dit artikel wordt de term GI-afdeling gewijzigd naar de GI-school. Verder wordt in het artikel een aanvulling gedaan dat als er gekozen wordt voor een structuuronderdeel van het secundair volwassenenonderwijs, ook de opleidingsprofielen gebruikt moeten worden.

Artikel 57.

In dit artikel wordt de term GI-afdeling gewijzigd naar GI-school. Verder wordt in het artikel een aanvulling gedaan dat als er gekozen wordt voor een structuuronderdeel van het secundair volwassenenonderwijs, er op vlak van de toelating ook rekening gehouden moet worden met artikel 32 van het decreet volwassenenonderwijs.

Artikel 58.

In dit artikel wordt de term GI-afdeling vervangen door de term GI-school, en wordt de term afdelingsreglement vervangen door schoolreglement.

Artikel 59.

In dit artikel wordt de term afdelingsreglement vervangen door schoolreglement.

Artikel 60.

In dit artikel wordt de term GI-afdeling vervangen door de term GI-school. Daarnaast wordt bepaald dat voor de organisatie van vaccinaties er door het CLB met de betrokken gemeenschapsinstelling moet worden samengewerkt.

Artikel 61.

In dit artikel worden een aantal wijzigingen gedaan aan de vervanging van GI-afdeling door GI-school.

Artikel 62.

In dit artikel wordt de term GI-afdeling vervangen door de term GI-school.

Artikel 63.

Dit artikel wijzigt de samenwerking met het CLB. Aangezien er nu met één zelfstandige GI-school gewerkt wordt, wordt dit decreet aangepast in die zin dat de GI-school samenwerkt met één CLB.

Artikel 64.

Met dit artikel wordt een werkingsbudget voorzien voor het CLB dat samenwerkingsafspraken heeft met de GI-school. Dit werkingsbudget wordt geïndexeerd en aangepast aan de evolutie van het aantal bedden in de gemeenschapsinstellingen.

Artikel 65.

In dit artikel wordt de term GI-afdeling vervangen door de term GI-school.

Artikel 66.

In dit artikel wordt de term afdelingsreglement vervangen door de term schoolreglement in het opschrift van hoofdstuk 7.

Artikel 67.

In dit artikel worden een aantal wijzigingen aangebracht in het artikel met de elementen die opgenomen moeten worden in het reglement:

- De term GI-afdeling wordt vervangen door GI-school;
- De term afdelingsreglement wordt vervangen door schoolreglement;
- Er worden een aantal aanvullingen gedaan over gegevensdeling:
 - de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen aan de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de betrokken personen er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek de gegevens te hebben ingezien;
 - de mededeling dat de GI-school bij schoolverandering verplicht is de school waar de leerling wordt ingeschreven op de hoogte te brengen van het bestaan en de inhoud van een IAC-verslag, OV4-verslag of GC-verslag;
 - de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen krijgen in de leerlingengegevens waaronder de evaluatiegegevens, er een toelichting bij kunnen vragen of er een kopie van kunnen verkrijgen.

Artikel 68.

In dit artikel wordt de term GI-afdeling vervangen door GI-school. Verder wordt er een verduidelijking gedaan in de zin over het uitspreken van een tuchtmaatregel, dat het hier gaat over dagen waarop de leerlingen de lessen niet mag bijwonen van de directeur van de GI-school of zijn afgevaardigde.

Artikel 69.

Dit artikel voegt een nieuw hoofdstuk "vrijheidsbeperkende maatregelen" in, in het decreet over het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen.

Artikel 70.

Dit artikel regelt dat de bepalingen rond vrijheidsbeperkende maatregelen, vermeld in het decreet rechtspositie van 7 mei 2024 betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp en binnen het kader van het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht van toepassing zijn in de GI-school. De reden daarvoor is dat de GI-school gevestigd is in de gemeenschapsinstelling en zal samenwerken met het personeel van de gemeenschapsinstelling als er vrijheidsbeperkende maatregelen worden genomen.

Het is dus noodzakelijk dat de GI-school hetzelfde decretale kader heeft als een gemeenschapsinstelling. Verder wordt bepaald dat ze alle gegevens over vrijheidsbeperkende maatregelen in een gemeenschappelijke dossieromgeving bewaren. Aangezien afstemming nodig is over preventie en zowel personeelsleden van de GI-school als van de gemeenschapsinstelling betrokken zijn als een vrijheidsbeperkende maatregel wordt genomen, is het noodzakelijk dat info tussen de GI-school en de GI waar de jongere verblijft, gedeeld wordt. Beleidsmatig kan ook geregistreerd worden hoe vaak vrijheidsbeperkende maatregelen worden genomen en kan er worden afgestemd over de preventie van vrijheidsbeperkende maatregelen.

Het Agentschap Justitie en Handhaving zal als verwerkingsverantwoordelijke instaan voor het ontwerp, de hosting en de beveiliging van de gemeenschappelijke dossieromgeving. Het schoolbestuur en het Agentschap Justitie en Handhaving zijn elk individueel verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens die zij opnemen in het dossier. Ze staan ook elk individueel in voor de transparantie hierover.

De bewaringstermijn loopt tot de jongeren 35 jaar oud zijn. Die bewaringstermijn is dezelfde als de termijn die geldt voor de gemeenschapsinstelling.

Artikel 71.

Met dit artikel wordt de term GI-afdeling gewijzigd naar GI-school.

Artikel 72.

Met dit artikel wordt de term GI-afdeling gewijzigd naar GI-school. Verder wordt dit artikel aangegrepen om de omkadering te wijzigen. Het aantal omkaderingrekeneenheden (ORE) per plaats in de gemeenschapsinstellingen wordt verhoogd naar 3.353 ORE. Dit hogere aantal omkaderingrekeneenheden laat toe om alle personeelsleden de transitie naar onderwijs te laten maken, een directeur aan te stellen, een administratief medewerker aan te stellen en ICT-coördinatie aan te stellen.

Artikel 73 en 74.

Met deze artikels wordt de term GI-afdeling gewijzigd naar GI-school.

Artikel 75.

Met dit artikel wordt de term GI-afdeling gewijzigd naar GI-school. Daarnaast wordt het bedrag voor het werkingsbudget per plaats in de gemeenschapsinstellingen verhoogd tot 1.183,41 euro. Ook wordt een aanpassing gedaan dat de indexatie van het bedrag per

plaats zal gebeuren vanaf schooljaar 2027-2028; dit is noodzakelijk door het uitstel van de inwerkingtreding van het decreet van 17 mei 2024.

Artikel 76 en 77.

Met deze artikels wordt de term GI-afdeling gewijzigd naar GI-school.

Artikel 78.

In dit artikel worden een aantal aanpassingen gedaan die voortvloeien uit de aanpassing van verschillende GI-afdelingen naar één GI-school. Verder wordt ook het Facilitair Bedrijf in dit artikel toegevoegd, omdat de gebouwen van de gemeenschapsinstellingen onder het eigenaarschap van het Facilitair Bedrijf vallen.

Artikel 79.

Dit artikel voegt een nieuw hoofdstuk over persoonsgegevens in het decreet over het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen in.

Artikel 80.

Dit artikel bevat de gegevens van de leerling en de betrokken personen die door de GI-school mogen verwerkt worden met het oog op de uitvoering van hun opdracht.

In het eerste lid worden deze gegevens opgesomd.

Ten eerste wordt het identificatienummer verwerkt. De verwerking van het Rijksregisternummer of het identificatienummer bis zoals bedoeld in de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, is noodzakelijk met het oog op de unieke identificatie van minderjarigen.

Verder kunnen volgende verduidelijkingen worden meegegeven met betrekking tot de andere gegevens die verwerkt worden:

- Contactgegevens: contactgegevens van leerling ouders of andere betrokken personen: Adres, telefoonnummer of e-mailadres.
- Beroep- en beroepsbekwaamheid: de verwerking van deze gegevens kan noodzakelijk zijn voor een leerling die bijv. niet beroepsbekwaam is voor bepaalde beroepen, die opleiding voor dat beroep niet kan volgen. Zo moet er in sommige gevallen een bewijs van goed gedrag en zeden kunnen worden voorgelegd. Ook kan het zijn dat een leerling bijvoorbeeld duaal leren (waar een leerling werkt in een bedrijf) volgde of een andere job uitoefende waar hij of zij bepaalde competenties verwierf.
- Vorming: bepaalde vaardigheden en kennis die niet via officiële opleidingen van onderwijs zijn verworven.
- Levensstijl, vrijetijdsbesteding en sociale context: gegevens over hoe de jongere leeft, wat zijn interesses/hobby's zijn, of hij zich in een risicovol milieu bevindt.

- Gezinssamenstelling: deze gegevens kunnen van belang zijn om te weten wie het ouderlijk gezag draagt en dus bepaalde beslissingen kan nemen, wie betrokken is bij de jongere en met wie er bepaalde zaken besproken moeten worden.
- Gegevens over gezondheid: gegevens die betrekking hebben op preventieve gezondheid (vaccinatie, verspreiding besmettelijke ziektes, etc.) in het kader van de verplichtingen inzake leerlingenbegeleiding. Gegevens die betrekking hebben op het psychologisch en sociaal welbevinden van de leerling. Er is geen toegang tot het volledige medisch dossier.
- Risicosituaties en –gedragingen: bepaalde gedragingen van jongeren die een risico kunnen vormen voor het schoolgebeuren (bijv. agressie en geweld), gegevens over situaties die dit gedrag kunnen uitlokken en gegevens over de preventie van deze risicogedragingen en hoe risicosituaties kunnen vermeden worden.
- Levensbeschouwelijke overtuigingen: dit is noodzakelijk om het grondwettelijk recht op onderwijs in de levensbeschouwing naar keuze of in niet-confessionele zedenleer te kunnen waarborgen.

Verder is uitdrukkelijk de keuze gemaakt om gerechtelijke en politieke gegevens niet toe te voegen. De verslagen van de politie en de gerechtelijke uitspraken worden niet bezorgd aan de GI-school.

Verschillende van die gegevens vallen onder artikel 9 van de algemene verordening gegevensbescherming.

De verwerking is noodzakelijk om redenen van zwaarwegend algemeen belang, met name onderwijs. Zo is het bijvoorbeeld noodzakelijk om levensbeschouwelijke gegevens te verwerken om levensbeschouwelijk onderwijs te kunnen aanbieden.

Bovendien is het niet zo dat voor elke leerling al de gegevens die in de lijst opgesomd worden zullen worden verwerkt, maar het is mogelijk. Daarom is het hier opgenomen.

De doelstelling is het aanbieden van kwaliteitsvolle onderwijstrajecten en leerlingenbegeleiding en het instaan voor beleid en rapportering. Alleen als het noodzakelijk is om die doelstelling te bereiken, kunnen gegevens verwerkt worden. Voor beleid en rapportering wordt expliciet ingeschreven dat er met geanonimiseerde gegevens wordt gewerkt.

De verwerkingsverantwoordelijke is het schoolbestuur van de GI-school.

Tenzij andere regelgeving specifieke bewaartermijnen voorschrijft, worden de gegevens maximaal tien jaar bewaard nadat de jongere het onderwijstraject in de GI-school heeft beëindigd. Deze termijn is noodzakelijk de doelstelling van kwalitatief onderwijs te kunnen ondersteunen. De onderwijsinspectie moet immers ook achteraf controle kunnen uitoefenen, wat toegang vereist tot persoonsgegevens ook, van oud-leerlingen die geen les meer volgen in de GI-school. Verder is het zo dat sommige leerlingen later terugkeren naar de GI-school. In dat geval is het behoud van gegevens essentieel voor een vlot verloop van hun onderwijstraject, voor een correcte leerlingenbegeleiding en voor de preventie van vrijheidsbeperkende maatregelen.

Dit zal niet voor alle leerlingen het geval zijn. Daarom wordt er gewerkt een maximumtermijn. De verwerkingsverantwoordelijke heeft dus de mogelijkheid om de

persoonsgegevens eerder te vernietigen als het behoud van de persoonsgegevens niet meer noodzakelijk is om de doelstellingen te behalen (bijv. na een controle door de onderwijsinspectie of als de terugkeer van de leerling uitgesloten is) .

Artikel 81.

Dit artikel bepaalt dat de GI-school net als andere scholen elke leerling, binnen de zeven kalenderdagen moet registreren in de administratieve toepassingen voor het uitwisselen van leerlingengegevens tussen scholen en het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming. Om de leerlingen uniek te kunnen identificeren, registreert de GI-school de volgende gegevens van de leerling, als die beschikbaar zijn:

- de identificatiegegevens: voor- en achternaam, geboortedatum, geslacht, het identificatienummer van het Rijksregister en het identificatienummer bis zoals bedoeld in artikel 8, § 1, 2° van de Wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid;
- de nationaliteit.

De bevoegde diensten van het Vlaamse Ministerie van Onderwijs en Vorming zijn de verwerkingsverantwoordelijke voor de hierboven vermelde gegevens. Voor die gegevens zal het Agentschap voor Onderwijsdiensten dus optreden als verwerkingsverantwoordelijke.

Met de inwerkingtreding van het decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van diverse decreten, wat het beheren en bewaren van bestuursdocumenten en persoonsgegevens betreft, wordt nu in artikel III.87, §1/1 van het bestuursdecreet op algemene wijze de bewaartermijnen van bestuursdocumenten door overheidsinstanties geregeld. AGODI zal de gegevens die bezorgd worden verder verwerken voor de handhaving van de regelgeving zoals opgenomen in artikel III.87, §1/1, vierde lid, 3°. Dit is met andere woorden een bewaartermijn van 30 jaar. In zoverre de gegevens ook verwerkt worden in andere bestuursdocumenten zal dit conform paragraaf 2 van artikel III.87 door de Vlaamse Regering geregeld worden.

Artikel 82.

Dit artikel maakt het mogelijk dat de GI-school bepaalde leerlingengegevens van de leerlingen voor wie ze een onderwijstraject moet uitwerken, ontvangt van andere scholen en regelt de verwerking ervan. Verder wordt ook bepaald dat de GI-school gegevens deelt met de school voor secundair onderwijs waar de leerling ingeschreven is of wordt.

De gegevensuitwisseling is beperkt tot schoolloopbaangegevens. De betrokken personen kunnen zich ook verzetten tegen een overdracht van gegevens, tenzij er een wettelijke basis is die de informatiedeling verplicht stelt. Tuchtdossiers en gegevens over vrijheidsbeperkende maatregelen zijn volledig uitgesloten van uitwisseling.

Artikel 83.

Dit artikel regelt de gegevensuitwisseling tussen de GI-school en de gemeenschapsinstelling, en het personeel van de GI-school en de gemeenschapsinstelling. Voor bepaalde opdrachten is het cruciaal dat gegevens kunnen worden uitgewisseld tussen beide organisaties. Dat is bijvoorbeeld het geval bij schendingen van de leefregels in de

GI-school, die ook repercussies kunnen hebben op het traject in de gemeenschapsinstelling.

De personeelsleden van de GI-school zullen ook meewerken aan het forensisch traject van de jongere in de gemeenschapsinstelling of toch op zijn minst input leveren voor het gedeelde handelingsplan en het individuele perspectiefplan van de jongere. Een multidisciplinair team is namelijk verantwoordelijk voor dat gedeelde handelingsplan en het individuele perspectiefplan.

Verder zal het personeel van de GI-school gebonden zijn aan het beroepsgeheim. Dat maakt uitwisseling op basis van het gedeelde beroepsgeheim mogelijk. Daarbij moet uiteraard aan de volgende voorwaarden voldaan zijn:

- gegevensuitwisseling is alleen mogelijk tussen personen die allen gebonden zijn door het beroepsgeheim;
- alle personen zijn met dezelfde finaliteit betrokken bij de hulpverlening aan een welbepaalde cliënt/leerling;
- alleen informatie die noodzakelijk is voor de continuïteit of de kwaliteit van de hulpverlening mag worden doorgegeven;
- gegevensuitwisseling gebeurt in het belang van de cliënt/leerling.

De voorwaarden die betrekking hebben op de noodzakelijkheid en het belang van de leerling vloeien ook voort uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Zo kunnen er alleen gegevens uitgewisseld worden als dat noodzakelijk is voor de uitvoering van de opdrachten die aan de gemeenschapsinstelling en de GI-school zijn toegewezen. De gegevens worden alleen uitgewisseld in het belang van de leerling. Er wordt uitdrukkelijk opgenomen dat de gegevensuitwisseling steeds gepaard gaat met een informatieverplichting voor de gemeenschapsinstelling of de GI-school die gegevens zullen doorgeven. Hierbij wordt wel afgeweken van de voorwaarde om eerst voorafgaand toestemming proberen te krijgen van de jongere die normaal volgt uit de figuur van het gedeeld beroepsgeheim.

In het belang van de leerling kan van de informatieverplichting worden afgeweken als de informatie, door omstandigheden niet onmiddellijk kan worden verleend. Er wordt maximaal naar gestreefd om de personen op wie de gegevens betrekking hebben, vooraf over de informatieoverdracht te informeren. De informatieverstrekking is geen absolute noodzaak voor de informatieoverdracht. Als het om bepaalde redenen onmogelijk is de betrokkenen te informeren, is de informatieoverdracht uitzonderlijk ook mogelijk zonder dat de jongere daar vooraf over wordt geïnformeerd.

Als er sprake is van tegenstrijdige belangen tussen de betrokkenen, is het de taak van de gemeenschapsinstelling of de GI-school om te oordelen, naargelang het geval, of de gegevensuitwisseling in het belang is van de persoon van wie gegevens worden uitgewisseld.

Artikel 84.

In dit artikel wordt bepaald dat leerlingen en betrokken personen recht hebben op inzage in en toelichting bij de onderwijsloopbaangegevens die de GI-school verzamelt. Het artikel regelt ook het kopierecht over die leerlingengegevens.

In samenspraak met het Agentschap Justitie en Handhaving werd beslist om de vertrouwenspersoon inzage en kopierecht te geven. De vertrouwenspersoon is een persoon die de minderjarige in principe zelf aanduidt om hem of haar te ondersteunen.

Gegevens die geen betrekking hebben op de onderwijsloopbaan, zijn gegevens die uitgewisseld worden in het kader van de samenwerking tussen de GI-school en de gemeenschapsinstelling en daar verloopt de inzage via de gemeenschapsinstelling.

Artikel 85 – 89.

Met deze artikelen wordt de term GI-afdeling telkens vervangen door de GI-school.

Artikel 90.

Met dit artikel worden twee regelingen uit het decreet van 17 mei 2024 opgeheven. Ten eerste wordt het hoofdstuk met wijzigingsbepalingen opgeheven. Door de aanpassing van verschillende GI-afdelingen naar één GI-school waren de wijzigingsbepalingen niet meer actueel. Deze wijzigingen traden nog niet in werking omdat de inwerkingtreding van het decreet van 17 mei 2024 met één schooljaar werd uitgesteld. Conform de regels van de wetgevingstechniek werden de geactualiseerde wijzigingen opgenomen in voorliggend decreet, en heffen we de wijzigingsbepalingen uit het decreet van 17 mei 2024 op.

Ten tweede wordt hoofdstuk 17 opgeheven. Met artikel 70 van het decreet van 17 mei 2024 werd een formele evaluatie voorzien van de financiering van de GI-afdelingen. Door de substantiële financiële engagementen die genomen worden met voorliggend decreet, lijkt deze evaluatie niet meer nodig. Om die reden wordt het hoofdstuk dat deze bepaling omvat opgeheven.

Artikel 91.

Het voorliggende decreet treedt in werking op 1 september 2026, met uitzondering van:

- artikel 12 dat in werking treedt op 1 augustus 2026;
- artikelen 69 en 70 over de vrijheidsbeperkende maatregelen die in werking treden op 7 mei 2027;
- artikel 90 dat in werking treedt op 31 augustus 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR